

to global catastrophic consequences. In this context, simple, fragmented and crisis-oriented approaches are ineffective and often create a circle of unresolved problems.

Keywords: multidimensional current global crisis, polycrisis, cost of living crisis, war, political tension, pandemic.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Федулова Світлана Олександрівна — д-р екон. наук, проф., Університет імені Альфреда Нобеля, вул. Січеславська Набережна, 18, м. Дніпро, Україна, 49000; +38(067)775-76-89; sveta_fedulova@ukr.net; ORCID: 0000-0002-5163-3890.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Fedulova S. O. — D. Sc. of Economics, Professor, Alfred Nobel University, 18, Sicheslavka Naberezhna, Dnipro city, Ukraine, 49000; +38(067)775-76-89; sveta_fedulova@ukr.net; ORCID: 0000-0002-5163-3890.

<http://doi.org/10.35668/2520-6524-2023-1-02>

УДК 339.9:327

С. П. ІГНАЦЕВИЧ, канд. екон. наук, с. н. с.

І. С. БАЛАНЧУК, заввідділу

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Резюме. Нині питання міжнародної співпраці стоїть вкрай гостро і має важливе значення як для політичного та економічного життя будь-якої країни, так і для науково-технічної складової державного розвитку. У сучасних умовах, коли поняття кордонів як роздільної смуги між окремими державами, практично зникло, важливість налагодження тісної кооперації між прикордонними територіями несе неоціненну користь не лише цим територіям, а й усій країні загалом. Не в останню чергу цей факт стосується науково-технічної сфери. Поняття, суть і зміст такого напрямку міжнародної співпраці, як транскордонне співробітництво, подано в публікації. Визначено, що інституціональна основа транскордонної співпраці реалізується шляхом створення так званих єврорегіонів. Успішні приклади співпраці європейських країн у контексті науково-технічної співпраці були представлені. Автори дійшли висновку, що з метою подальшого розвитку міжнародної кооперації України з країнами – членами Європейського Союзу, зокрема в науково-технічній сфері, необхідно поглиблювати контакти в рамках транскордонної взаємодії. Для виконання зазначених цілей першочергово варто актуалізувати вітчизняну нормативно-правову базу в цій сфері, осучаснити його, реформувати до вимог європейського законодавства.

Ключові слова: аналітика інтелектуальної власності, винаходи, прогнозування, картування технологій, озброєння та військова техніка, патентний ландшафт, патентна інформація, перспективні технології, національна безпека.

ВСТУП

Основою сталого розвитку будь-якої території, особливо якщо йдеться про території біля державного кордону, є інноваційна та науково-технічна діяльність, яка стимулює розвиток на по-

силення транскордонних зв'язків між регіонами сусідніх країн на рівні муніципальної співпраці.

З точки зору інноваційної економіки, регіон — це не лише суб'єкт інноваційного процесу, а й, власне, середовище його функціо-

нування. Науково-технічна діяльність регіону залежить від багатьох факторів. Це і розвиток інституційної структури, інфраструктури, наявність спеціалізованих компаній, рівень внутрішнього та зовнішнього попиту на інновації, доступність до стратегічних ресурсів, соціальна складова, яка наразі часто недооцінюється через складність у вартісному вимірюванні [1].

Інституціональна основа транскордонного співробітництва реалізується шляхом створення єврорегіонів. Їхні стратегічні цілі та завдання діяльності, зокрема й науково-технічної, визначаються їх статутами. Єврорегіони створюються з метою посилення співробітництва в усіх сферах господарської діяльності (економічної, соціальної, екологічної, а також культурно-освітньої, інфраструктурної тощо).

Кожен єврорегіон утворюється внаслідок укладання угод про транскордонне співробітництво між місцевими органами влади прикордонних регіонів, які спільно зацікавлені в реалізації різноманітних проектів транскордонної співпраці.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розвиток спільної науково-технічної діяльності на прикордонних територіях потребує від України адаптації нашого законодавства до нормативного регулювання транскордонної діяльності Євросоюзу та сучасних геополітичних реалій, які стримують, ускладнюють і деколи навіть унеможливають транскордонне співробітництво. Наразі лише третина державного сухопутного кордону України межує з країнами, транскордонне співробітництво з якими принаймні можливе (Молдова, Румунія, Польща, Угорщина, Словаччина). Причому значна частка припадає на річки та гірську місцевість, що суттєво впливає на становлення і розвиток транскордонної науково-технічної діяльності.

Варто враховувати, що Україна взаємодіє не просто з окремою сусідньою державою, яка укладає з нами двосторонню угоду про транскордонну співпрацю, а з членом Євросоюзу, що потребує суттєвого узгодження нормативного забезпечення таких взаємин із нормативним забезпеченням усього об'єднання країни Євросоюзу.

Науково-технічна сфера України вже декілька десятиліть розвивається в умовах ринкової економіки, проте функціонування ринкових механізмів науково-технічної діяльності загалом і у сфері транскордонної співпраці зокрема, поки залишається на досить низькому рівні. Навіть попри наявний потужний потенціал науково-технічної сфери, суттєві обсяги завершених наукових досліджень, перетворених в унікальні технології.

Тому однією з ключових умов розвитку науково-технічної діяльності у сфері транскордонного співробітництва залишається забезпечення в регіонах реалізації заходів із державної підтримки науково-технічної діяльності, розвитку технологій і відповідної інфраструктури на рівні регіонів. Для цього варто не лише окреслити головні завдання розвитку науково-технічної сфери, а й забезпечити належний рівень управління організаційним забезпеченням науково-технічної діяльності. Потрібно забезпечити переорієнтування такої діяльності на ринкові механізми функціонування, без яких розвиток транскордонної співпраці в сучасних умовах просто неможливий.

Метою статті є дослідження європейського досвіду та аналіз нормативно-правового забезпечення науково-технічної діяльності у сфері транскордонного співробітництва єврорегіонів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У вітчизняних і закордонних наукових публікаціях активно розглядаються питання оцінювання ефективності науково-технічної діяльності, визначення зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку такої діяльності та підвищення ефективності функціонування єврорегіонів, вплив таких єврорегіонів на науково-технічний потенціал території та країни в цілому.

Питання транскордонного співробітництва в євроінтеграційній стратегії України досліджував І. Артьомов [2], проблеми реалізації транскордонного співробітництва на місцевому рівні вивчав В. Проскура [3] та інші вчені.

Аналіз опублікованих праць вітчизняних та європейських вчених, які досліджують розвиток транскордонного співробітництва, свідчить про актуальність цього напрямку дослідження, проте зараз недостатня увага приділена механізмам та інструментам транскордонного співробітництва, що спрямовані на посилення науково-технічної діяльності в Україні. Це потребує проведення подальших досліджень.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розвиток транскордонного співробітництва безпосередньо залежить від подолання звичного розуміння державного кордону як бар'єру, зокрема й для реалізації спільних транскордонних проектів, які можуть мати позитивний економічний ефект для двох (чи навіть більше) країн-учасниць. Транскордонне співробітництво має високий потенціал у науково-технічній сфері, оскільки передбачає докладання спільних зусиль, об'єднання ресурсів для отримання

результату, скористатися яким зможуть усі учасники, що суттєво підвищує економічну ефективність науково-технічної діяльності [4].

Якщо розглянути інтенсивність розвитку транскордонного співробітництва в межах Європи, то позиції лідера природним чином посідають країни Європейського Союзу. За рахунок інструментів загальноєвропейського фінансування європейські прикордонні території дедалі тісніше інтегруються в об'єднану соціально-культурну, економічну, і, як наслідок, інноваційну та науково-технічну сфери. Також варто зазначити, що такий рівень згуртованості мав змогу безперешкодно розвиватися протягом тривалого часу.

Основу транскордонного співробітництва в Україні, і науково-технічна діяльність тут не виняток, переважно складали місцеві органи влади на прикордонних територіях. Тому розвиток децентралізації позитивно впливає на рівень транскордонного співробітництва, а створення та функціонування євро регіонів натомість стимулює розвиток муніципального управління.

Згідно з даними Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), найвищу ефективність взаємодії демонструють суб'єкти, віддалені одне від одного в радіусі близько 200 км. Україна, уклавши Угоду про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) та Європейським співтовариством з атомної енергії, засвідчила намір і спроможність попри всі економічні та політичні виклики продовжувати інтегруватися в європейський економічний та інноваційний простір.

Гармонізація вітчизняного законодавства з європейським, а також участь України в науково-технічному партнерстві в рамках функціонування Європейського дослідницького простору (ERA) має відбуватися з урахуванням регіональної спеціалізації прикордонних територій, оскільки ефективність транскордонної взаємодії безпосередньо залежить від наявності інструментарію повного й достовірного оцінювання економічного потенціалу, конкурентних переваг і слабких сторін науково-технічної діяльності території.

Для уніфікації транскордонного співробітництва на території ЄС функціонує транскордонна регіональна інноваційна система (CBRIS). Вона призначена для об'єднання суб'єктів господарювання різного типу, розбудови інституційного середовища їхньої взаємодії на прикордонних територіях. Ця система покликана сформувати єдине інноваційне середовище замість точкових регіональних центрів інновацій.

Хоча європейські наукові дослідження показали [5], що такі масштабні інноваційні системи

краще працюють на рівні національних центрів, тоді як суб'єкти господарювання, які функціонують на прикордонних територіях, віддають перевагу місцевим центрам науково-технічного розвитку. Тому наразі система CBRIS розбудовує загальну мережу інноваційного розвитку на основі регіональних інноваційних центрів.

Основою державного регулювання транскордонної співпраці загалом і науково-технічної діяльності зокрема, є закони України "Про транскордонне співробітництво", "Про місцеве самоврядування в Україні" зі змінами до них. Цими законами визначені повноваження місцевих органів влади у сфері транскордонного співробітництва та розвитку науково-технічної діяльності. Зміни в законах від 2018 р. зокрема забезпечили підвищення рівня прямого залучення владою регіону іноземних інвестицій для реалізації науково-технічних проєктів на місцевих рівнях.

Нормативні акти, які регулюють науково-технічну діяльність в Україні, можна класифікувати за рівнем юридичної значущості цих актів, від найвищого до найнижчого. Чинний порядок нормативних актів, які регулюють правові відносини у сфері транскордонного співробітництва, наступний:

- міжнародні угоди, підписані Україною та ратифіковані у передбаченому чинним законодавством порядку;
- закони України;
- підзаконні нормативно-правові акти (підписані Президентом України та затверджені урядом);
- підзаконні акти місцевого рівня.

Таким чином, в Україні визнається примат міжнародного права, що дає змогу здійснювати необхідні реформи, а саме: удосконалювати, розвивати і гармонізувати національне законодавство відповідно до вимог міжнародного права з урахуванням особливостей і відмінностей науково-технічної діяльності в Україні та поза її межами. У сфері транскордонного співробітництва вітчизняне нормативне регулювання хоч і базується на Європейській конвенції, дво- чи багатосторонніх міжнародних угодах, укладених між Україною та сусідніми державами [2], досі гостро стоїть питання гармонізації вітчизняного законодавства, без чого подальший розвиток науково-технічної діяльності в сучасних умовах просто неможливий.

В ЄС головними й найбільш важливими нормативно-правовими актами регулювання сфери транскордонного співробітництва загалом і науково-технічної діяльності зокрема є такі:

- Північна угода про транскордонне співробітництво між муніципалітетами;

- Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або місцевими органами влади та протоколи до неї (Мадридська конвенція);
- дво- чи багатосторонні угоди між країнами, укладені в рамках Мадридської Конвенції;
- угоди, укладені на місцевому рівні, покликані спростити транскордонне співробітництво та реалізацію проєктів і програм, зокрема й науково-технічних (євро регіони);
- спрощена проєктна співпраця між окремими економічними суб'єктами по різні боки кордону, яка базується на укладанні прямих двосторонніх угоди в рамках європейського чи національного правового регулювання.

Порівнявши такий порядок із викладеним вище вітчизняним, можна помітити значно більшу децентралізацію європейського регулювання. Такий підхід демонструє високу ефективність, але потребує відповідного рівня автономії місцевого управління.

Варто зазначити, що всі вищезгадані міжнародні конвенції та угоди поступово були Україною ратифіковані, що дало змогу включити їхні положення у вітчизняне законодавство та реалізацію науково-технічної діяльності. Таким чи-

ном, Україна стала їх стороною (учасницею), що дало можливість вітчизняним суб'єктам транскордонної співпраці доєднатися до розвитку проєкту "Європи без розділових ліній" [6].

Науково-технічна діяльність у сфері транскордонного співробітництва допомагає сформувати сприятливі умови для нарощування економічної діяльності, залучення закордонних інвестицій у вітчизняні підприємства (наявні чи новостворені), реалізації важливих інфраструктурних проєктів на місцевому рівні.

Розвиток транскордонної співпраці сприяє активізації ринку праці в регіоні, а підвищення рівня зайнятості в науково-технічній діяльності — підвищенню рівня добробуту населення в регіоні.

З урахуванням визначення євро регіону в європейському законодавстві проаналізуємо найбільш відомі з них у Північній Європі. Необхідно зауважити, що деякі з них надто великі за площею та розгалужені, щоб вважатися традиційними суб'єктами транскордонного співробітництва (наприклад, євро регіон між Ірландією та Північною Ірландією був розділений на три окремі регіони з функціональними центрами відповідного масштабу для кожної зі сторін). Регіони представлені в **табл. 1**.

Таблиця 1

Транскордонні регіональні інноваційні системи Північної Європи

№	Країна	Кількість євро-регіонів	К-ть спільних публікацій/патентів на 1 млн мешканців	Назви євро регіонів	Країни-партнери
1	2	3	4	5	6
1	Німеччина	12	665,9/613,2	Sonderjylland-Schleswig, Fehmarnbelt, Pomerania, Viadrina, Spree-Neiße-Bober, Neiße-Nisa-Nysa, Ems Dollart, EUREGIO, Rhein-Waal, Rhein-Maas-Nord, Maas-Rhein, SaarLorLux	Нідерланди, Польща, Данія, Бельгія, Чехія, Франція
2	Нідерланди	6	778,2/574,1	Ems Dollart, EUREGIO, Rhein-Waal, Rhein-Maas-Nord, Maas-Rhein, Scheldemond	Німеччина, Бельгія
3	Польща	5	10,8/0	Pomerania, Neman, Viadrina, Spree-Neiße-Bober, Neiße-Nisa-Nysa	Німеччина, Чехія, Литва, Білорусь, Росія
4	Ірландія	4	126,91/33,2	Ireland-Wales, East Border, Central border, North-West Border	Уельс, Північна Ірландія
5	Швеція	4	1461,8/268,8	Tornio River Valley, Kvarken, Skargard, Oresund	Фінляндія, Данія

1	2	3	4	5	6
6	Фінляндія	4	464,3/80,6	Tornio River Valley, Kvarken, Skargard, Helsinki-Tallinn	Швеція, Естонія
7	Литва	3	0/0	Country of Lakes, Neman, Bartuva	Білорусь, Латвія, Польща, Росія
8	Північна Ірландія	3	267/33,2	East Border, Central border, North-West Border	Ірландія
9	Латвія	3	0/0	Livonia, Bartuva, Country of Lakes	Литва, Естонія, Білорусь
10	Бельгія	3	388,5/314,7	Maas-Rhein, Scheldemond, SaarLorLux	Нідерланди, Німеччина
11	Данія	3	1405,4/221,1	Oresund, Sonderjylland-Schleswig, Fehmarnbelt	Німеччина, Швеція
12	Білорусь	2	0/0	Country of Lakes, Neman	Литва, Латвія, Польща, Росія
13	Естонія	2	403,4/6	Helsinki-Tallinn, Livonia	Фінляндія, Латвія
14	Уельс	1	100,2/0	Ireland-Wales	Ірландія
15	Росія	1	0/0	Neman	Литва, Білорусь, Польща
16	Франція	1	83,6/36,6	SaarLorLux	Німеччина, Бельгія, Люксембург
17	Люксембург	1	83,6/36,6	SaarLorLux	Німеччина, Франція, Бельгія
18	Чехія	1	0/0	Neiße-Nisa-Nysa	Польща, Німеччина

Джерело: Систематизовано на основі [8].

Здійснений кореляційний аналіз обсягу спільних наукових праць, спільних патентів демонструє сильний кореляційний зв'язок між близькістю інноваційного розвитку євро регіонів та обсягом спільних публікацій у регіоні. Окрім того, спостерігається прямий кореляційний зв'язок між рівнем розгалуженості технологічних зв'язків та обсягом спільних публікацій відносно загальної кількості населення регіону [7].

Разом із тим, помічено, що спільне патентування та спільна публікація (як різні види науково-технічної діяльності) тісно пов'язані між собою та корелюють з загальною чисельністю населення євро регіону.

Зауважимо, що хоча використання показників спільних патентів і спільних наукових праць відносно добре працює для аналізу регіонального рівня науково-технічної діяльності та є вільно доступними, вони, як і решта проксі-

індикаторів, не співвідносяться з обсягом фактичних інновацій, які були в тому чи іншому вигляді комерціалізовані.

Подальший розвиток науково-технічної діяльності у сфері транскордонного співробітництва в Україні вбачається в таких діях:

- розвиток двосторонніх і багатосторонніх угод щодо провадження науково-технічної та інноваційної діяльності з метою забезпечення високого рівня ефективності гармонізації національних і регіональних економічних інтересів;
- створення необхідних умов для розвитку інноваційного ринку на прикордонних територіях;
- визначення зон спільних економічних інтересів, формування ключових пріоритетних напрямів науково-технічної діяльності, створення сприятливих умов для реалізації інноваційних проектів на місцевому рівні;

- ефективне використання та розвиток наявної науково-технічної та інноваційної інфраструктури, удосконалення механізмів транскордонної співпраці між місцевими органами влади, науковими організаціями, університетами, окремими суб'єктами господарювання;
- гармонізація нормативного регулювання з метою мінімізації можливих правових та адміністративних перешкод, забезпечення умов для розвитку спільної стандартизації та сертифікації результатів науково-технічної діяльності тощо.

ВИСНОВКИ

Транскордонна співпраця має вагоме практичне значення щодо реалізації інноваційної політики та розвитку науково-технічної діяльності. Організація ефективного транскордонного співробітництва на європейському прикладі демонструє підвищення економічної та соціальної згуртованості прикордонних територій країн ЄС, подолання політико-адміністративних розривів через кордони. Отже, євро регіони є ключовими елементами сталого регіонального розвитку.

Особливої уваги науковців заслуговують передумови та пріоритети розвитку економічного співробітництва між Україною та країнами Європи саме щодо науково-технічної діяльності на рівні транскордонної співпраці. Розвиток науково-технічної діяльності здатен забезпечити стрімку трансформацію економічних взаємовідносин між місцевими органами влади та економічними суб'єктами.

Тому ці питання потребують подальшого детального, всебічного та поглибленого дослідження, зокрема вивчення європейського досвіду створення та розвитку дієвих транскордонних євро регіонів надасть можливість підвищити ефективність науково-технічної діяльності на місцевому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Mikhaylov A. S.* Innovation security of cross-border innovative milieu / A. S. Mikhaylov, A. A. Mikhaylova, O. V. Savchina // *Entrepreneurship and Sustainability* — 2018. — No. 6 (2). — P. 754–766. [https://doi.org/10.9770/jesi.2018.6.2\(19\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2018.6.2(19)).
2. *Артьомов І. В.* Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України : монографія / І. В. Артьомов. — Ужгород: Ліра, 2009. — 520 с. (Серія “Євроінтеграція: український вимір”. Вип. 13).
3. *Проскура В. Ф.* Проблеми та перспективи реалізації транскордонного співробітництва на місцевому рівні / В. Ф. Проскура, М. Л. Фозекош // *Економіка та суспільство*. — 2018. — № 14. — С. 139–146.
4. *Romano N. C.* A motivational model for technology-supported cross-organizational and cross-border collaboration / N. C. Romano, James B. Pick, Narsyz Roztocky // *Eur. J. Inf. Syst.* — 2010. — No. 19. — P. 117–133. <https://doi.org/10.1057/ejis.2010.17>.
5. *Makkonen T.* Cross-Border Regional Innovation System Integration: An Analytical Framework / T. Makkonen, A. Weidenfeld, A. Williams // *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*. — 2017. — No. 108. — P. 805–820. <https://doi.org/10.1111/tesg.12223>.
6. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Ю. Б. Євчак, А. Зарді, Я. В. Лазур, та ін.; за заг. ред. В. А. Устименка; ред.-упоряд. А. К. Гук, А. Є. Санченко. — Київ, 2020. — 152 с.
7. *Makkonen T.* Science and technology cooperation in cross-border regions: a proximity approach with evidence for Northern Europe / Teemu Makkonen, Allan Williams, Timo Mitze, Adi Weidenfeld // *European Planning Studies*. — 2018. — No. 26. — P. 1961–1979. <https://doi.org/10.1080/09654313.2018.1500528>.

REFERENCES

1. *Mikhaylov, A. S., Mikhaylova, A. A., & Savchina, O. V. (2018).* Innovation security of cross-border innovative milieu. *Entrepreneurship and Sustainability*, 6 (2). 754–766. [https://doi.org/https://doi.org/10.9770/jesi.2018.6.2\(19\)](https://doi.org/https://doi.org/10.9770/jesi.2018.6.2(19)).
2. *Artomov, I. V. (2009).* *Transkordonne spivrobitnytstvo v yevrointehratsiini strategii Ukrainy [Cross-border cooperation in the European integration strategy of Ukraine]*. Vol. 13. Uzhhorod, 520 p. [in Ukr.].
3. *Proskura, V. F., & Fozekosh, M. L. (2018).* Problemy ta perspektyvy realizatsii transkordonnoho spivrobitnytstva na mistsevomu rivni [Problems and prospects of implementation of cross-border cooperation at the local level]. *Ekonomika ta suspilstvo — Economy and society*. 14, 139–146. [in Ukr.].
4. *Romano, N. C., Pick, J. B., & Roztocky, N. (2010).* A motivational model for technology-supported cross-organizational and cross-border collaboration. *Eur. J. Inf. Syst.*, 19, 117–133. <https://doi.org/10.1057/ejis.2010.17>.
5. *Makkonen, T., Weidenfeld, A., & Williams, A. (2017).* Cross-Border Regional Innovation System Integration: An Analytical Framework. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*. 108, 805–820. <https://doi.org/10.1111/tesg.12223>.
6. *Ievchak, Yu. B., Zardi, A., Lazur, Ya. V., Ochkaï, D., Sanchenko, A. Ie., Soshnykov, A. O., Ustymenko, V. A., & Fetko, Yu. I. (2020).* *Transkordonne spivrobitnytstvo: pravovi osnovy ta uspihni praktyky [Cross-border cooperation: legal foundations and successful practices]*. Kyiv, 152 p. [in Ukr.].
7. *Makkonen, T., Williams, A., Mitze, T., & Weidenfeld, A. (2018).* Science and technology cooperation in cross-border regions: a proximity approach with evidence for Northern Europe. *European Planning Studies*. 26, 1961–1979. <https://doi.org/10.1080/09654313.2018.1500528>.

S. P. IHNATSEVYCH, PhD in Economics, Senior Researcher

I. S. BALANCHUK, Head of the Department

SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES IN THE SPHERE OF TRANSBORDER COOPERATION: EUROPEAN EXPERIENCE

Abstract. Today, the issue of international cooperation is extremely acute and is of great importance both for the political and economic life of any country, and for the scientific and technical component of state development. In modern conditions, when the concept of borders as a separate strip between individual states has practically disappeared, the importance of establishing close cooperation between border areas is of invaluable benefit not only to these territories, but to the country as a whole. Not least, this fact concerns the scientific and technical sphere. The concept, essence and content of such an area of international cooperation as cross-border cooperation is given in the publication. It has been established that the institutional basis for cross-border cooperation is implemented through the creation of the so-called Euroregions. Successful examples of cooperation between European countries in the context of scientific and technical cooperation are presented. It is concluded that in order to further develop international cooperation between Ukraine and the member countries of the European Union, in particular, in the scientific and technical field, it is necessary to deepen contacts within the framework of cross-border cooperation. To achieve these goals, first of all, it is necessary to update the domestic regulatory framework in this area, modernize it, reforming it to the requirements of European legislation.

Keywords: cross-border cooperation, scientific and technical activity, legal regulation, innovative development, technology transfer, foreign experience.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Ігнацевич Сергій Петрович — канд. екон. наук, с. н. с. відділу міжнародного науково-технічного співробітництва та трансферу технологій, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (063) 815-26-78; ignatsevichserg@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0002-0401-4325

Баланчук Ірина Сергіївна — заввідділу міжнародного науково-технічного співробітництва та трансферу технологій, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (044) 521-09-81; slavira218@gmail.com; ORCID: 0000-0002-5179-7350

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Ihnatsevych S. P. — PhD in Economics, Senior Researcher of Ukrainian Institute for Scientific Technical Expertise and Information, Antonovycha Str., 180, Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (063) 815-26-78; ignatsevichserg@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0002-0401-4325

Balanchuk I. S. — Head of the Department, Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (UkrISTEI), 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (044) 521-09-81; slavira218@gmail.com; ORCID: 0000-0002-5179-7350

ДО УВАГИ АВТОРІВ:

До друку приймаються статті українською та англійською мовами.

Відповідальність за достовірність поданих даних несуть автори матеріалів.

Редакція може не поділяти думки авторів, викладені у статтях.

У разі передруку матеріалів — посилання на журнал «Наука, технології, інновації» обов'язкове.

Адреса редакції: вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150.

Контакти редакції: тел.: +38 (044) 521-00-39.

e-mail: journal@uintei.kiev.ua

Умови для публікації викладено на сайті: <http://nti.ukrintei.ua>.

З питань придбання та розміщення реклами: тел. +38 (044) 521-00-39.

e-mail: uintei.ua@gmail.com або sale@uintei.kiev.ua